

Briselē, 2026. gada 4. februārī
(OR. en)

5251/2/26
REV 2

LIMITE

CONSOM 4	CLIMA 14
COMPET 30	ENV 25
MI 19	DIGIT 9
IND 14	TELECOM 5
ENT 4	SAN 21
JUSTCIV 7	AUDIO 2
EF 10	CYBER 12
ECOFIN 27	CHIMIE 2
TRANS 5	RC 1
ENER 8	

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Projekts – Padomes secinājumi par Patērētāju tiesību aizsardzības programmu 2030. gadam un rīcības plānu patērētājiem vienotajā tirgū – otrais kompromisa priekšlikums

Pēc diskusijām Patērētāju tiesību aizsardzības un informācijas jautājumu darba grupas 2026. gada 23. janvāra sanāksmē pielikumā ir pievienots prezidentvalsts otrais kompromisa priekšlikums.

PROJEKTS

Padomes secinājumi par Patērētāju tiesību aizsardzības programmu 2030. gadam un rīcības plānu patērētājiem vienotajā tirgū

ATGĀDINOT

- Padomes 2021. gada 22. februārī pieņemtus secinājumus ¹ par jauno Patērētāju tiesību aizsardzības programmu ² un;
- Eiropadomes 2025. gada 23. oktobra sanāksmes secinājumus ³, kuros cita starpā ir uzsvērts, cik svarīgi ir aizsargāt nepilngadīgos;

PIEŅEMOT ZINĀŠANAI *Enrico Letta* iesniegto ziņojumu par vienotā tirgus nākotni ⁴, kurā uzsvērtā nepieciešamība stiprināt vienoto tirgu konkurētspējas un noturības atbalstīšanai, atzīstot, ka patērētāju tiesību aizsardzība un konkurētspēja ir savstarpēji pastipriņošas un ka patērētāju uzticēšanās ir pienācīgas vienotā tirgus darbības pamatā, kā arī uzsverot vajadzību pēc vienkāršošanas un to, ka patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu uzlabošana ir būtiska, lai izveidotu vienoto tirgu, kas darbojas visu labā;

ATGĀDINOT Komisijas paziņojumus par šādām tēmām:

ES Konkurētspējas kompass ⁵;

Visaptveroša ES rīkkopa drošai un ilgtspējīgai e-komercijai ⁶;

Vienotais tirgus: mūsu Eiropas vietējais tirgus nepastāvīgā pasaulē ⁷;

¹ OV 2021/C 154/05.

² COM(2020) 696 final.

³ EUCO 18/25.

⁴ *Enrico Letta*: [“Much more than a market”](#).

⁵ COM(2025) 30 final.

⁶ COM(2025) 37 final.

⁷ COM(2025) 500 final.

ATGĀDINOT Jitlandes deklarāciju par drošas tiešsaistes pasaules veidošanu nepilngadīgajiem;

IZCEĻOT pašreizējās ģeopolitiskās norises, jo īpaši problēmas, kas saistītas ar starptautisko sadarbību attiecībā uz trešo valstu operatoriem un globālajām piegādes ķēdēm, un to ievērojamo ietekmi uz patērētājiem;

ATGĀDINOT par ieguvumiem, ko digitālā ekonomika ir sniegusi patērētājiem, un to, ka uzņēmumu un patērētāju attiecības kļūst arvien daudzveidīgākas, kā arī par tādu jaunu digitālo tehnoloģiju un rīku kā mākslīgā intelekta (MI) straujo attīstību un pieaugošo izmantošanu dažādās nozarēs;

IZCEĻOT vajadzību nodrošināt, lai ES patērētāju tiesību akti arī turpmāk paredzētu augstu patērētāju aizsardzības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanas līmeni digitālajā vidē, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un strauji mainīgos uzņēmējdarbības modeļus un patēriņa paradumus;

ATZĪSTOT vajadzību nodrošināt efektīvu kaitīgai praksei un nopietniem riskiem pakļauto patērētāju tiesību aizsardzību, jo īpaši tiešsaistes pasaulē, un UZSVEROT, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš neaizsargātu patērētāju, jo īpaši nepilngadīgo, aizsardzībai;

ATZĪSTOT, ka, lai gan tādi noteikti patērētāji kā nepilngadīgie, personas ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēki tiek uzskatīti par neaizsargātiem, patērētāju neaizsargātība arī ir dinamiska un atkarīga no konteksta;

ATGĀDINOT par e-komercijas eksponenciālo izaugsmi, kas būtiski maina to, kā mijiedarbojas patērētāji un uzņēmumi; IZCEĻOT vienotā tirgus aprītē esošo nedrošo un citādi neatbilstīgo patēriņa produktu pieaugumu, kuru izcelsme galvenokārt ir ārpus ES un kuras bieži tiek tirgotas, izmantojot maldinošas un agresīvas metodes, jo īpaši tiešsaistes platformās; ATZĪSTOT, ka tas apdraud patērētājus un vidi, palielina resursu patēriņu un pakļauj prasībām atbilstošus Eiropas uzņēmumus negodīgai konkurencei;

UZSVEROT, cik svarīgi ir pilnībā izmantot tādu digitālo rīku kā produktu digitālo pasu un MI potenciālu, lai panāktu produktu drošuma un patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu izpildi, racionalizētu procedūras un samazinātu slogu uzņēmumiem un iestādēm, vienlaikus novēršot izpildes panākšanas spēju nevienlīdzību, ņemot vērā tehnoloģisko neitralitāti;

IZCEĻOT, ka patērētāju tiesību aizsardzības un izglītības stiprināšanai, kā arī vienlīdzīgu konkurences apstākļu veicināšanai uzņēmumiem būtu jāpalīdz sasniegt galvenos ES mērķus: integrētāku vienoto tirgu, kas veicina taisnīgu pāreju uz zaļu un digitālu ekonomiku, un konkurētspējas un ekonomikas izaugsmes palielināšanu ar sociālo kohēziju;

IZCEĻOT, ka privātais patēriņš veido vairāk nekā pusi no ES IKP, padarot patēriņa izdevumus par atsevišķu lielāko komponentu; AKCENTĒJOT, ka patērētāju lēmumi par pirkumiem būtiski ietekmē ekonomiku un nodarbinātību;

IZCEĻOT, ka ilgtspējīgu preču un pakalpojumu pieejamība un pieejamība cenas ziņā ir būtiska ne tikai patērētāju labklājībai un vides aizsardzībai, bet arī Savienības ilgtermiņa konkurētspējai, stratēģiskajai autonomijai un lielākai noturībai, un tāpēc tā būtu jāstimulē, palīdzot veidot noturīgas un ilgtspējīgas vērtības ķēdes;

ATKĀRTOTI UZSVEROT, ka patērētāju tiesību aizsardzības politikai ir nepieciešama horizontāla pieeja, kas ir integrēta un apsvērta, nosakot un īstenojot citas ES politikas jomas un ņemot vērā Līgumu noteikumus par patērētāju tiesību aizsardzību;

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

1. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka 2025. gada 19. novembrī tika pieņemts Komisijas paziņojums par Patērētāju tiesību aizsardzības programmu 2030. gadam un rīcības plānu patērētājiem vienotajā tirgū “Jauns impulss patērētāju tiesību aizsardzībai, konkurētspējai un ilgtspējīgai izaugsmei”⁸, kurā izklāstīts redzējums par ES patērētāju tiesību aizsardzības politiku no 2025. līdz 2030. gadam;
2. AKCENTĒ, ka patērētājiem ir svarīga nozīme kā ekonomikas dalībniekiem, kas veicina konkurenci, inovāciju un ilgtspējīgu progresu patērētāju lēmumu pieņemšanā; AKCENTĒ, cik svarīgs ir stingrs un taisnīgs patērētāju tiesību aizsardzības regulējums, tostarp patērētāju izglītošana ar mērķi saglabāt un palielināt patērētāju uzticēšanos un atbalstīt informētus patērētāju lēmumus, kas ir būtiski plaukstošai ekonomikai. Turklāt ATZĪST patērētāju tiesību aizsardzības politikas sociālo, aizsardzības un stabilizējošo dimensiju;
3. ATBALSTA četras prioritārās jomas Patērētāju tiesību aizsardzības programmā 2030. gadam un rīcības plānā patērētājiem vienotajā tirgū: digitālo taisnīgumu un patērētāju tiesību aizsardzību tiešsaistē, ilgtspējīgu patēriņu, efektīvāku izpildes panākšanu un patērētāju tiesību un produktu drošuma noteikumu tiesisko aizsardzību; ATBALSTA divas Patērētāju tiesību aizsardzības programmā 2030. gadam noteiktās visaptverošās prioritātes – aizsargāt patērētāju tiesības neaizsargātības situācijās, vienkāršot un samazināt administratīvo slogu, kā arī veikt papildu darbības, kuru mērķis ir nodrošināt un uzlabot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni ES, lai veicinātu konkurētspēju, sociālo taisnīgumu un ilgtspējīgu izaugsmi;

⁸ COM(2025) 848 final.

4. ATZĪST, ka vienotajā tirgū pastāv tādi nepamatoti šķēršļi kā grūtības iegādāties pārrobežu mobilitātes pakalpojumus, nepamatoti teritoriāli piegādes ierobežojumi un šķēršļi piekļuvei finanšu pakalpojumiem citā dalībvalstī, kas liedz patērētājiem pilnībā izmantot vienotā tirgus piedāvātās priekšrocības, un ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu novērst šos šķēršļus; AICINA Komisiju Ģeogrāfiskās bloķēšanas regulas izvērtējumā ņemt vērā, ka Savienības tālākajos reģionos dzīvojošie patērētāji joprojām saskaras ar konkrētiem šķēršļiem, iegādājoties preces;
5. ATGĀDINA, ka patērētāju tiesību aizsardzības prasības ņem vērā, nosakot un īstenojot pārējo Savienības politiku un darbības; UZSVER, ka ir jānodrošina saskaņotība, sinerģija un papildināmība starp ES patērētāju tiesību aizsardzības tiesību aktiem, jo īpaši Negodīgas komercprakses direktīvu⁹ un ES digitālo noteikumu kopumu, tostarp Digitālo pakalpojumu aktu¹⁰, Mākslīgā intelekta aktu¹¹, Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu¹² un Digitālo tirgu aktu¹³, lai digitālajā vidē aizsargātu augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visās jomās;

⁹ Direktīva 2005/29/EK.

¹⁰ Regula (ES) 2022/2065.

¹¹ Regula (ES) 2024/1689.

¹² Direktīva 2010/13/ES.

¹³ Regula (ES) 2022/1925.

6. ATZĪST vajadzību novērst iespējamās regulējuma nepilnības, tostarp attiecībā uz izpildes panākšanu un iespējamo juridisko nenoteiktību, pamatojoties uz konstatējumiem, kas gūti ES patērētāju tiesību aktu atbilstības pārbaudē digitālā taisnīguma jomā ¹⁴, lai vēl vairāk stiprinātu patērētāju tiesību aizsardzību digitālajā vidē pret tādu praksi kā maldinošs vai manipulatīvs saskarņu dizains (maldinošas saskarnes), atkarību izraisošas dizaina iezīmes, problemātiska ietekmētāju prakse, negodīga personalizācija, kas izmanto patērētāju neaizsargātību, nepārredzama, dinamiska cenu noteikšanas prakse un citas problemātiskas digitālo produktu iezīmes; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu ierosināt Digitālā taisnīguma aktu (DTA), lai sasniegtu šos mērķus sinerģijā ar spēkā esošo ES tiesisko regulējumu;
7. ATZĪST, ka, lai gan tādas iezīmes kā vecums vai invaliditāte dažus patērētājus padara neaizsargātus, patērētāju neaizsargātība ir dinamisks jēdziens, kas var rasties arī no nelabvēlīgiem personiskiem apstākļiem, kuri, ja tos pakļauj negodīgai komerciālai izmantošanai, pastiprina informācijas asimetriju un strukturālu nelīdzsvarotību uzņēmumu attiecībās ar patērētājiem un var būtiski ietekmēt patērētāju uzvedību; AKCENTĒ, ka augstā dzīves dārdzība, kas rada bažas daudziem patērētājiem, kā arī digitālo prasmju trūkums vai ierobežota digitālā pratība arī varētu izraisīt patērētāju neaizsargātību; UZSVER vajadzību novērst un risināt nepārredzamu cenu noteikšanas praksi, kas attiecas uz pirmās nepieciešamības precēm un pakalpojumiem;

¹⁴ SWD(2024) 230 final.

8. UZSVER vajadzību nodrošināt augstu aizsardzības līmeni visiem patērētājiem, īpašu uzmanību pievēršot visneaizsargātākajiem patērētājiem, jo īpaši nepilngadīgajiem, kuriem ir vajadzīgi pastiprināti aizsardzības pasākumi digitālajā vidē; AICINA Komisiju DTA sagatavošanā īpašu uzmanību pievērst nepilngadīgo aizsardzībai tiešsaistē;
9. MUDINA Komisiju turpināt darbu pie tā, lai patērētāji varētu aktīvāk iesaistīties pārejā uz aprites ekonomiku, – veicinot drošus, ilgtspējīgus, cenas ziņā pieejamus un uzticamus apritīgos piedāvājumus, tostarp lietotas, remontētas, pārjaunotas un pārražotas preces un modeļus “produkts kā pakalpojums”, novēršot sociālos un attieksmes šķēršļus to ieviešanai, novēršot uzņēmējdarbības modeļus, kas veicina pārmērīgu patēriņu un rada bažas par ilgtspēju, veicinot “zaļā dizaina” e-komercijas risinājumus un iespējot vieglu piekļuvi attiecīgā produkta informācijai ar produktu digitālajām pasēm un citiem pastāvīgiem līdzekļiem; ATGĀDINA, ka maldinošas vides norādes tiek uzskatītas par negodīgu komercpraksi un jau ir aizliegtas saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvu; UZSVER, ka ir svarīgi īstenot Direktīvu par patērētāju dalības veicināšanu zaļās pārkārtošanās procesā ¹⁵, ar ko ievieš īpašus noteikumus, lai nodrošinātu, ka vides norādes un ilgtspējas marķējumi ir skaidri, taisnīgi, saprotami un uzticami, un tādējādi ļautu tirgotājiem darboties vienlīdzīgos konkurences apstākļos un ļautu patērētājiem pieņemt informētus lēmumus un veicināt ES zaļo pārkārtošanos uz aprites un zaļo ekonomiku;

¹⁵ Direktīva (ES) 2024/825.

10. PIEKRĪT mērķim un UZSVER, cik svarīgi ir stiprināt ES patērētāju tiesību un produktu drošuma noteikumu konsekventu un efektīvu īstenošanu, piemērošanu un izpildes panākšanu, AICINA ES iestādes un dalībvalstu administratīvās un tiesu iestādes cieši sadarboties, tostarp, stiprinot sinerģiju starp tirgus uzraudzības instrumentiem un attiecīgā gadījumā veicinot patērētāju organizāciju un visu attiecīgo tirgus dalībnieku aktīvu iesaisti visā vērtības ķēdē, un MUDINA dalībvalstis aktīvi izmantot *Safety Gate* sistēmu, kas izveidota ar Ražojumu vispārējā drošuma regulu ¹⁶, lai ziņotu par nedrošiem ražojumiem;
11. AKCENTĒ MI potenciālu patērētāju tiesību aizsardzībā un ražojumu drošuma prasību izpildes panākšanā, tostarp tirgus uzraudzības darbībās, un vajadzību iestādēm spēt pilnībā izmantot MI potenciālu un veidot spēcīgākas izpildes panākšanas spējas; MUDINA Komisiju stiprināt digitālās spējas, lai izpildiestādēm un tirgus uzraudzības iestādēm izstrādātu un nodotu lietošanai modernus izmeklēšanas rīkus, kā arī rīkus, kuru mērķis ir aizsargāt nepilngadīgos digitālajā vidē;

¹⁶ Regula (ES) 2023/988.

12. ATZĪST vajadzību stiprināt patērētāju tiesību aktu izpildes panākšanu un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, tostarp, uzlabojot koordināciju starp valstu iestādēm, kā arī starp valstu iestādēm un Komisiju, vienlaikus ŅEMOT VĒRĀ atšķirīgās izpildes nodrošināšanas sistēmas dalībvalstīs; UZSVĒR vajadzību rīkoties, lai stiprinātu izpildes panākšanu, jo īpaši attiecībā uz plaši izplatītiem pārkāpumiem, un ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu ierosināt pārskatīt Regulu par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā ¹⁷ un izvērtēt dažādas iespējas, kā uzlabot izpildes panākšanas efektivitāti, tostarp iespēju konkrētos gadījumos īstenot centralizētu izmeklēšanu un izpildes pilnvaras ES līmenī;
13. AICINA Komisiju paplašināt sadarbību ar trešām valstīm divpusējos vai daudzpusējos kontaktos, lai stiprinātu kopīgo darbu pie plaša patērētāju tiesību aizsardzības jautājumu loka, tostarp, nodrošinot, ka vienotajā tirgū tiek laisti tikai droši produkti un ka patērētājiem ir pieejami droši produkti, ko pārdod tiešsaistē un bezsaistē, ar īpašu uzmanību uz pieaugošo zemas vērtības sūtījumu apjomu, kuru izcelsme ir trešās valstīs un kurus pārdod tiešsaistē, kas rada specifiskas problēmas tirgus uzraudzībai, muitas kontrolei un godīgai konkurencei;

¹⁷ Regula (ES) 2017/2394.

14. AICINA Komisiju nodrošināt, ka, sagatavojot jaunas iniciatīvas, tiek saglabāta patērētāju tiesību horizontalitāte, tiek nodrošināta saskaņotība un papildināmība ar spēkā esošajiem tiesību aktiem, izvairoties no pārklāšanās, tiek rūpīgi izvērtēta vajadzība pēc tiesību aktu priekšlikumiem un ka priekšlikumu pamatā ir pienācīgi ietekmes novērtējumi saskaņā ar labāka regulējuma principiem, tostarp izpildāmības novērtējums;
15. AICINA Komisiju nodrošināt, lai, vienlaikus saglabājot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, jaunas iniciatīvas būtu saskaņotas ar Savienības visaptverošo vienkāršošanas mērķi un neradītu nevajadzīgu administratīvo slogu, jo īpaši MVU, vienlaikus nodrošinot, ka šī mērķa sasniegšanai izstrādātie digitālie risinājumi neizraisa patērētāju atstumšanu un ka vajadzības gadījumā joprojām ir pieejamas piemērotas nedigitālas alternatīvas;
16. AKCENTĒ, cik svarīga ir vienkārša, cenas ziņā pieejama un efektīva patērētāju piekļuve tiesiskajai aizsardzībai strīda gadījumā, kurai tiek izmantots modernizēts ārpustiesas strīdu izšķiršanas mehānisms patērētājiem, kurš ir piemērots arī digitālajiem tirgiem, kā paredzēts pārskatītajā Direktīvā par strīdu alternatīvu izšķiršanu ¹⁸, un kurai tiek izmantots mehānismus kolektīvai tiesiskajai aizsardzībai, kā paredzēts Pārstāvības prasību direktīvā ¹⁹;

¹⁸ Direktīva (ES) 2025/2647.

¹⁹ Direktīva (ES) 2020/1828.

17. AKCENTĒ patērētāju organizāciju un Eiropas Patērētāju centru tīkla aktīvo lomu, jo tie attiecīgā gadījumā ir svarīgi izpildes panākšanas un izpratnes veicināšanas dalībnieki, kas aizstāv patērētāju intereses, sniedz informāciju, izglīto un atbalsta patērētājus; IZCEL, cik svarīga ir patērētāju izglītošana, tostarp finanšpratība un izpratnes veicināšana par pirkumu izvēli, jo tas ir svarīgs instruments, lai patērētājiem nodrošinātu rīcības iespējas, uzlabotu iekļaušanu un noturību un atbalstītu informētu lēmumu pieņemšanu, jo īpaši digitālajos un finanšu tirgos; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu vēl vairāk atbalstīt patērētāju kustību kā neatņemamu demokrātiskas sabiedrības sastāvdaļu un UZSVER, cik svarīgi ir pienācīgi iesaistīt pilsonisko sabiedrību un neatkarīgas struktūras patērētāju interešu veicināšanā;
18. ATBALSTA starpnozarū, holistisku pieeju, kas izmantota Patērētāju tiesību aizsardzības programmā 2030. gadam un kas ir īpaši svarīga vienotā tirgus stiprināšanai un e-komercijas problēmu risināšanai, un UZSVER, cik svarīgi ir ņemt vērā patērētāju intereses un rīcības iespēju nodrošināšanu visā attiecīgajā politikas veidošanā;

19. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas nodomu nodrošināt aktīvas pārvaldības satvaru Patērētāju tiesību aizsardzības programmas 2030. gadam īstenošanai, sadarbojoties ar dalībvalstīm, kā arī pilsonisko sabiedrību un visām citām ieinteresētajām personām; **UZSVER** šāda pārvaldības satvara lietderību, lai ātri pielāgotos jaunām problēmām un elastīgi reaģētu uz tām;
20. **ŅEM VĒRĀ**, cik svarīga ir visaptveroša valstu patērētāju tiesību politika, kas atbilst prioritātēm un palīdz īstenot Patērētāju tiesību aizsardzības programmu 2030. gadam, kas ir daļa no kopīgas un pastiprinātas pieejas patērētāju tiesību aizsardzībai visā Savienībā un arī novērš regulējuma sadrumstalotību; **UZSVER**, ka laba vienotā tirgus funkcionēšana arvien vairāk ir atkarīga no izpildes panākšanas paņēmieni konverģences, no rīku, datu un lietpratības apmaiņas un kolektīvās spējas risināt pārrobežu un sistēmiskas problēmas; **AICINA** Komisiju veikt proaktīvas darbības šīs pieejas atbalstīšanā, veicinot strukturētu un ilgtermiņa sadarbību, veicinot spēju un resursu apvienošanu un nodrošinot, ka patērētāju tiesību aizsardzībai tiek piešķirta pienācīga prioritāte visā Savienībā, vienlaikus ievērojot valstu kompetences.
-